

uaafbrudt ”pr. Helsingør”. Der har tidligere været fremsat den teori, at Anholt fra begyndelsen af 1820’erne og indtil 1860 var ”pr. Grenaa”, men denne teori er ikke korrekt, idet kun ét eneste brev i arkivet viste denne adresse, og dette brev er korrekt omadresseret til Helsingør, se figur 11.

Skibene på ruten

I cirkulæret af 11. marts 1815 nævntes at brevene ville afgå ved ”skibslejlighed”. Denne skibslejlighed var dog helt regelmæssigt, idet Generaldirektionen havde lavet aftale med skipperen, der månedligt leverede forsyninger til fyret på Anholt.

I hæftet ”Fortællinger fra Anholt 5” vedrørende Anholts færger findes en liste over postforbindelsen 1815-1889. Ud fra hæftets oplysninger kan følgende sammenstykes om skibe og skipperne.

Perioden 1815-27

Ruten fra 1815 betegnes ”Helsingør, Anholt Knob Fyrskib, Anholt Fyr” og var 1 gang månedligt. Det 7 tons store sejlskib ”Maagen” blev ført af dets ejer og skipper fisker Peder Andersen, Hornbæk.

Perioden 1827-29

Derefter besejlede ”Bona Parte”, der var en mindre yacht, som var ejet af Anholt Fyrvæsen og ført af Anders Pedersen, Anholt.

Perioden 1829-44

”Maagen” var igen ”postbåd”

og indtil 1834 igen med Peder Andersen af Hornbæk. Efter Peder Andersens død i februar 1834 videreførtes ruten af hans svigersøn Anders ”Bjørn” Jensen, Hornbæk.

Perioden 1844-54

Anholt Fyrvæsen overtog igen selv besejlingen, hvilket skete med en mindre yacht benævnt ”Neptunus”, som igen var ført af Anders Pedersen, Anholt. I årene 1846-48 dog ført af fisker Anders Rasmussen, Anholt

Perioden 1854-66

Anholt Fyrvæsen fortsatte selv med at besejle øen nu med ”Elisabeth, som var et 6 tons stort sejlskib, der blev ført af fiskerne Hans Karl Sørensen og Rasmus Stephansen begge fra Anholt. De druknede under forlis med ”Elisabeth”.

Perioden 1866-68

”Tvende venner”, som var en mindre brig, blev ført af brødrene Christian Jensen og Hans Jensen, Rågeleje. Begge druk-

nede under forlis ved Anholt Fyrskib.

Perioden 1868-85

Efter disse tragiske forlis blev der indsat et 9 tons stor sejlskib kaldet ”Danmark” der blev ført af to brødre, nemlig fisker Peder Andersen, kaldet ”Store Bjørn” og Jens Christian Andersen, kaldet ”Lille Bjørn”. Disse to brødre var børnebørn til rutens første skipper og ejer af ”Maagen”, Peder Andersen. I den 70 år lange periode fra 1815 til 1885 med ”pr. Helsingør” blev de 43 år besejlet af en familie.

Mange af arkivets breve er påtegnet dato for ankomsten, hvilket også viser månedlige afgang, men ikke på en bestemt dato. Om vinteren blev øen besejlet efter forholdene, og der kunne gå 3, 4, ja helt op til 5 måneder før et brev nåede frem til Anholt.

Besejlingsforholdene var gennem århundreder meget besværlig på Anholt, idet der

Figur 12. Al transport til og fra Anholt gik indtil 1902 gennem Pakhusbugten på denne primitive måde. Foto fra 1893.